

Ca sĩ Hồng Hạnh: Người đàn bà xõa tóc hát tình ca

“Người đàn bà xõa tóc hát tình ca” vẫn mặc định với ca sĩ Hồng Hạnh trong hơn 30 năm chị theo nghiệp cầm ca. Tôi gặp ca sĩ Hồng Hạnh trong ngày đầu năm mới Bính Thân ở H Cafe của chị trên đường Tú Xương, quận 1, TP. Hồ Chí Minh, bất chợt như gặp lại một Hồng Hạnh của thập niên 90 của thế kỷ trước với phong cách rất ngẫu, trong khi chị cười bảo đi đâu, đi hoài, đi mãi rồi cũng trở lại với chính mình.

Con gái rợu của đôi danh ca

Nhắc đến cặp đôi Nguyễn Hữu Thiết – Ngọc Cẩm, song thân của ca sĩ Hồng Hạnh người yêu nhạc thập niên 50-60 thế kỷ trước ở miền Nam vẫn nhớ đến cặp danh ca hát nhạc yêu nước giữa Sài Gòn làm lay động hàng triệu trái tim. Có thời, ở đỉnh cao của danh vọng thì báo chí Pháp ngữ và Việt ngữ ở Sài Gòn hầu như ngày nào cũng viết bài, đăng ảnh của đôi danh ca Nguyễn Hữu Thiết và Ngọc Cẩm. Rồi những hăng đĩa ghi âm vào cuộc. Chỉ tính 2 ca khúc “Gạo trắng trắng thanh” và “Trăng rụng xuống cầu” do hãng đĩa Asia phát hành trên khắp Đông Dương đã bán được hàng triệu đĩa.

16 Tình khúc quê hương

Ngọc Cẩm & Nguyễn Hữu Thiết

**Băng nhạc
Độc biệt 1**

Đôi danh ca Ngọc Cẩm và Nguyễn Hữu Thiết, song thân ca sĩ Hồng Hạnh

Rồi vào thập niên 80, những ai yêu âm nhạc ở miền Nam hẳn sẽ không quên đôi vợ chồng danh ca Nguyễn Hữu Thiết – Ngọc Cẩm nổi đình nổi đám vừa làm ông bầu Đoàn ca múa nhạc tổng hợp Hương Miền Nam vừa là ca sĩ trên sân khấu với những bản tình ca bất hủ. Thế nhưng, ca sĩ Hồng Hạnh cho rằng mình hơi thiếu may mắn một chút khi sinh ra lúc thời vàng son của ba mẹ đã qua. Và gia đình chị bắt đầu bước vào những thăng trầm, vất vả trong công việc mưu sinh khi những thay

đổi của thời cuộc ập đến. Không riêng gì ba mẹ chị mà nhiều nghệ sĩ ở miền Nam cũng chịu không ít thiệt thòi lúc bấy giờ.

Sau giải phóng, đôi danh ca Nguyễn Hữu Thiết và Ngọc Cẩm có 8 đứa con, tay xách nách mang phải lo đầy đủ miếng ăn cho tất cả trong cảnh túng thiết trăm bề. Nhạc sĩ Nguyễn Hữu Thiết có đề nghị với Sở văn hóa TP. HCM cho thành lập Đoàn ca múa nhạc tổng hợp Hương Miền Nam quy tụ hầu hết anh em nghệ sĩ ở Sài Gòn để đi hát mưu sinh với những tên tuổi lớn thời bấy giờ như ban nhạc Duy Cường, nhạc sĩ phối khí Y Vân, ca sĩ Hồng Vân, ca sĩ Thanh Lan, ca sĩ Lan Ngọc, nhóm múa Lưu Bình Hồng... Không ngờ, Hương Miền Nam diễn ở sân khấu Lê Thanh, AB, Thủ Đô... vang danh rất nhanh, có ngày diễn đến 5 xuất. Có lúc đỉnh cao, Đoàn hát phải chia thành hai đội Hương Miền Nam 1 và Hương Miền Nam 2.

Ngày ấy, cô bé Hồng Hạnh theo ba má phụ giúp nhiều việc, trong đó chị bảo mỗi việc ngồi xé vé bán cũng mỗi cả tay. Tuy nhiên, đây là thời kỳ rục rạo trở lại của ba má chị. Đôi danh ca vàng son một thuở như tìm lại được chính mình khi được đứng trên sân khấu, được hát và được làm nghề thuật. Tuy nhiên, thời gian huy hoàng ấy cũng qua nhanh khi những thay đổi của cuộc sống làm Đoàn hát Hương Miền Nam tan rã, nhạc sĩ Nguyễn Hữu Thiết vô cùng đau đớn và có lúc gần như bị mù lòa vì nỗi buồn âm ỉ, day đặng. May mắn là lúc đó có Hồng Danh, Hồng Hạnh, hai cô con gái nhỏ có tố chất âm nhạc của ba mẹ nên ông luôn chỉ bảo cặn kẽ từng li từng tí một.

Hồng Hạnh có năng khiếu ca hát từ nhỏ, năm học lớp 10 chị đã trốn nhà để tham gia các nhóm hát ở Sài Gòn. Tuy nhiên, ba chị cũng có phần lo lắng vì xã hội vẫn có cách nhìn định kiến đối với nghề ca hát, vẫn nghĩ “xướng ca vô loài” nên luôn nhắc nhở, chỉ bảo chị phải học nghề thật vững trước khi bước lên sân khấu. Với bản tính độc lập, bản lĩnh, nhẫn nại, chịu thương chịu khó mà chị cho rằng được thừa hưởng từ mẹ, đến năm 20 tuổi Hồng Hạnh đi hát và cát-sê có thể nuôi được bản thân.

Ca sĩ Hồng Hạnh những năm 90 của thế kỷ XX

Đi hát lúc này đối với Hồng Hạnh còn là để làm cho ba vui và quên nỗi đau trước những biến thiên của cuộc đời làm cho ba chị sức khỏe xuống nghiêm trọng, nguy cơ bị mù rất cao. Tuy nhiên, nhạc sĩ Nguyễn Hữu Thiết có niềm vui lớn là hằng đêm đến phòng trà hay các sân khấu để nghe cô con gái rệu hát. Chính niềm vui và sự an ủi lớn này của con gái đã giúp ông hồi sinh và sáng tác trở lại.

Cách đây gần 30 năm, các sân khấu lớn, các phòng trà ở Sài Gòn Hồng Hạnh là cái tên bán vé. Một cô gái với mái tóc dài buông xõa rất quyến rũ, thời trang phá cách và có khả năng hát nhiều thể loại nhạc, ngoại hình rất hấp dẫn, bốc lửa, trong đó đóng đỉnh với thể loại pop. Những bản pop một thời đốt cháy biết bao sân khấu và phòng trà ca nhạc, làm rơi rụng trái tim của hàng trăm ngàn khán giả ở đất Sài Gòn.

Ôm đàn xa quê

Đang ở đỉnh cao sự nghiệp, thật bất ngờ ca sĩ Hồng Hạnh lập gia đình với một doanh nhân người Nhật Bản hơn chị gần 20 tuổi. Người đàn ông ít nói nhưng rất ấn tượng với giọng hát ca sĩ Hồng Hạnh trong một dịp ông xem chị hát trong một chương trình từ thiện do Báo Công an TP.HCM tổ chức. Lúc đó, ba mẹ chị có phần lo ngại về khoảng cách tuổi tác của hai người nhưng với cá tính của mình, ca sĩ Hồng Hạnh bảo chị lựa chọn và chịu trách nhiệm với chính cuộc đời của mình. Sau khi lập gia đình, ca sĩ Hồng Hạnh đứng trên sân khấu khoảng 5 năm nữa thì khán giả không còn thấy chị xuất hiện nhiều.

Ca sĩ Hồng Hạnh trên sân khấu

Từ một ca sĩ nổi đình đám trong làng nhạc Việt Nam, kết hôn và chuyển qua làm kinh doanh, có vẻ Hồng Hạnh quá đa năng. Chị cười bảo: “Ca hát vẫn là nghiệp mà Hạnh lựa chọn nhưng cuộc đời không hẳn một nghề sẽ sống được thông thả. May mắn Hạnh thừa hưởng tính chịu khó, nhanh nhẹn, mau mắn từ mẹ. Nhớ thời trước, mẹ Hạnh (ca sĩ Ngọc Cẩm) khi đi diễn ở Đoàn hát Hương Miền Nam lúc nào cũng mang theo hai túi, một túi trang điểm và một cái giỏ. Hát xong hai ba bài là tất tả xách giỏ đi chợ mua đồ ăn về nấu cơm lo cho chồng và 8 đứa con. Nên Hạnh thấy cũng không quá lạ lẫm khi làm kinh doanh”.

Lấy chồng nhưng dường như chị chẳng làm dâu ngày nào. Chị bảo rằng, đàn ông Nhật thường vẫn muốn người đàn bà lập gia đình rồi thì ở nhà lo việc tề gia nội trợ, mọi chuyện kiếm tiền và ngoài xã hội có đàn ông lo. Đó cũng là nếp suy nghĩ khá khác so với đàn ông Việt Nam thời nay, trong khi chị là người có cá tính với nhiều khát khao, hoài bão, lại là nghệ sĩ nên vô cùng nhạy cảm. Vì thế trong cuộc sống hôn nhân cũng có nhiều khác biệt, dễ dẫn đến đổ vỡ.

Năm 2002 một biến cố đến với ca sĩ Hồng Hạnh khi người cha chị hết mực yêu thương, kính trọng đã qua đời sau cơn bạo bệnh. Hồng Hạnh hụt hẫng, chới với khi mất một chỗ dựa tinh thần quá lớn trong cuộc đời. Chị thu mình vào vỏ ốc, thực sự xa rời ánh đèn sân khấu, xa phong cách phong trần ngày nào và trung thành với chiếc áo dài cũng mái tóc bồng bênh, buông xõa. Chị ra nước ngoài sống một thời gian để tìm một khung trời mới, một khát khao mới. Nhưng có lẽ, Việt Nam vẫn là sự lựa chọn tốt nhất cho chị với những khán giả trung thành, với ánh đèn sân khấu chờ tiếng hát Hồng Hạnh phiêu cùng “Hoa vàng mấy độ”, “Tình ca cho em”...

Chị cho rằng, trong những lúc tinh thần hụt hẫng nhất, đau đớn nhất thì chị có người bạn tri kỷ cùng song ca trên sân khấu và chia sẻ những buồn vui trong cuộc sống thường nhật, đó là ca sĩ Nguyễn Hữu Thái Hòa. Hơn 10 năm hát chung, cả những lần lưu diễn trên đất Nhật hay ở Mỹ thì Hồng Hạnh – Thái Hòa là một cặp đôi ăn ý trong các ca khúc nhạc Trịnh, hay những ca khúc nhạc Việt – lời Nhật. Sự song hành của hai giọng ca Hồng Hạnh – Thái Hòa với nhiều ca khúc trữ tình đã trở nên quen thuộc đối với khán giả cả nước.

Độ chín Hồng Hạnh

Gặp ca sĩ “Hoa vàng mấy độ” trong những ngày này chị vui mừng chia sẻ việc mới hoàn thành album “Tình” tập hợp 12 tuyệt phẩm lúc sinh thời của nhạc sĩ Nguyễn Hữu Thiết, qua giọng ca Hồng Hạnh, Nguyễn Hữu Thiết, Ngọc Cẩm, Thái Hòa, Hồng Phước... Đó là một mong ước vô cùng lớn của chị từ sau khi người cha thân yêu qua đời.

Nếu từng được ví như “Người đàn bà xoã tóc hát tình ca”, trong đó bài hát “Tình ca cho em” của nhạc sĩ Nguyễn Nam đã giúp ca sĩ Hồng Hạnh đoạt giải Mai Vàng năm 1995. Rồi thập niên 80-90 khán giả quen với một Hồng Hạnh hát nhiều thể loại, nhất là phong cách pop thì sau đó chị lại theo đuổi dòng nhạc jazz với cách hát đầy ngẫu hứng. Thế nhưng, trong câu chuyện mới đây, ca sĩ Hồng Hạnh cho biết chị sẽ trở lại phong cách pop, có thể vừa hát với đàn ghi ta gỗ và có thể hát pop với ghi-ta điện. Khán giả sẽ có dịp gặp một Hồng Hạnh ở độ tuổi thực sự chín muồi của “Người đàn bà xoã tóc hát tình ca”. Chị sẽ tự làm mới mình trên sân khấu với phong cách mới, với mái tóc nhiều sắc màu.

Nói đến đây chị nhắc đến cậu con trai duy nhất đang theo học Y khoa tại Hungary. Ai cũng bảo chị mạo hiểm vì có mỗi một mụn con mà cho đi xa thế. Chị bảo: “Tuổi trẻ mình cũng tự do bay bổng, tự do thể hiện khát khao, tự do phát triển cá tính, năng khiếu, thành công có – thất bại có, hạnh phúc có – cay đắng có thì giờ sao mình lại ép con ở bên mình. Tuổi trẻ cứ để cho con thỏa sức vẫy vùng chứ”.

Nói về thời gian dừng ca hát thì chị cho rằng dù ở nhà hay không đi hát thì nhu cầu hát vẫn âm ỉ trong Hồng Hạnh và mỗi lần ra album Hồng Hạnh vẫn giữ được phong độ đỉnh cao của mình. Có lẽ đó là bí quyết để khán giả không quên Hồng Hạnh hát tình ca.

Ca sĩ Hồng Hạnh và ca sĩ Thái Hòa hát nhạc Trịnh phục vụ cộng đồng người Việt ở San Jose (Mỹ)

Theo chị người nghệ sĩ quan trọng nhất là giữ được lửa nghề. Có thể người nghệ sĩ không thường xuyên xuất hiện trên sân khấu nhưng không bao giờ để tắt lửa nghề. Có thể là do thị trường, do sân khấu, do khán giả đó không phù hợp với nghệ sĩ hoặc ngược lại nghệ sĩ chưa mang đến những tác phẩm làm cho khán giả hài lòng. Tuy nhiên, chị cho rằng nghệ sĩ không bao giờ được đánh mất lửa nghề. Nếu quá bằng lòng với thành quả đạt được thì nghệ sĩ sẽ mất hết sức sáng tạo. “Sau mỗi lần phát hành album, mình luôn thấy còn thiếu cái gì đó, giá như có thể chĩnh chỗ này – chỗ kia cho hay

hơn, hoàn hảo hơn. Và Hồng Hạnh luôn trong tâm trạng thèm làm album mới tốt hơn, hay hơn. Chính khát khao đó đã không cho Hồng Hạnh điểm dừng”, chị tâm sự chân thành.

Ngày xưa chị chọn nghề như hơi thở và định vị sẽ đi suốt cuộc đời và sau 30 năm sống với nghề ca hát thì giờ đây ca sĩ Hồng Hạnh cho rằng đây là nghiệp của cuộc đời mình và không dứt được. Khi người đời tặng chị danh xưng “Người đàn bà xõa tóc hát tình ca” rất đẹp nhưng đối với Hồng Hạnh nếu chết với một cái tên thì chưa hẳn là hạnh phúc. Mà chị muốn một Hồng Hạnh khác đi, chị muốn khám phá mình với một phong cách rất trẻ trung. Và chị chia sẻ đang nghiên cứu dòng nhạc mới nhất, remix lại nhiều bản tình ca và cho rằng giới trẻ rất thích phong cách này. Có lẽ đó là bản chất của người nghệ sĩ luôn tìm kiếm, luôn khám phá chính bản ngã của mình.

Trong nghiệp cầm ca Hồng Hạnh rất thành công còn trong hôn nhân chị từng được nhiều người xưng tụng là người đàn bà hạnh phúc. Nhưng đến thời điểm này, chị chân thành tâm sự: “Đừng chúc nhau trăm năm hạnh phúc, chỉ nên chúc nhau hạnh phúc. Khó mà giữ trăm năm hạnh phúc. Chính lời ăn tiếng nói bất đồng, sự nghi kỵ lẫn nhau, suy nghĩ – quan điểm sống khác nhau trong phút chốc có thể làm tan vỡ hạnh phúc mình cố gắng gìn giữ”.

Trong thời đại công nghệ thông tin, nhiều mối quan có thể chen vào cuộc hôn nhân của bạn khi cuộc hôn nhân của bạn bị trục trặc. Còn khi cả hai ngồi cùng bàn ăn mà không còn nhìn vào mắt nhau, người quay chỗ này – người quay chỗ khác, không còn tin nhau và dường như đã có sự lừa dối lẫn nhau thì cuộc hôn nhân đó trước sau gì cũng tan vỡ.

Ca sĩ Hồng Hạnh

Hồng Hạnh cho rằng nghệ sĩ rất nhạy cảm và đôi khi hoang tưởng. Nhìn bên ngoài thì rất mạnh mẽ nhưng bên trong thì rất yếu đuối, dễ vỡ. Đôi khi phóng khoáng trong suy nghĩ quá, suy nghĩ nhiều những cái chưa tới, thông minh những thứ không cần thiết... đắm ra sẽ làm khổ người đối diện, tội nghiệp người đối diện. Đôi khi Hồng Hạnh là vật quý nhưng đôi khi chính chị là rào cản cho người đối diện. Và chị cho rằng dường như chị đang ôm hầu hết bản tính của một người nghệ sĩ nên cuộc đời cũng lắm thăng trầm và không ít đa đoan.

Và tôi sẽ tiếp tục là một khán giả trung thành của chị, chờ hình ảnh một ca sĩ Hồng Hạnh U50 phá cách, máu lửa, điền một chút trên sân khấu ca nhạc Sài Gòn. Có thể chính nội lực và bản lĩnh nghề nghiệp cùng độ chín của tuổi nghề, ca sĩ Hồng Hạnh sẽ đốt cháy các sân khấu và phòng trà như chị đã từng rất thành công ở thập niên 90 của thế kỷ trước.

Thiên Thanh